

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОРГАН НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА
ТА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРООВОТЪ

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

СВ. СИНОД

№ 2675

София, Рождество Христово, 1989 г.

ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО РОЖДЕСТВЕНСКО ПОСЛАНИЕ

„И рече им Ангелъ: не бойте се: ето, благовести ви голяма радост, която ще бъде за всички човещи; защото днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос Господ“ (Лука 2:10-11)

Възлюбени чедо на светата ни Църква,

Да благодарим на Господа, че отново по безмерната Му милост се удостоихме да посрещем деня на Христовото Рождество! Този ден е свещен празник на Божията милост и истина, тържество на Господната правда и мир. Голяма утеха има за всяко вървящо сърце съдържанието на днешния празник! — „Велика е тайната на благодатното: Бог се яви в плът“ (1 Тим 3:16), „Син Божий, говорил си, Аугустин Велики, стана Син Човешки, за да станат синовете човешки синове Божии“. Сбъдна се издредено очакваното обещание: „Сломото стана плът, и живя между нас, пълно с благодат и истина“ (Иоан 1:14).

Чрез възлюбенето на Сина Божий стана възможно и нашето спасение. Богочовекът Христос се роди от Богоизбраната Мариа — светата Дева Мариа, за да ни възроди, за да ни направи „нова твор“ (2 Кор. 5:17) за вечно духовен живот.

Рождество Христово е празник на радостта! Радват се и небесата и земята! Радват се всички вървящи за идването на Бога Спасителя, Който ги води в светлината на разума, наставлява ги в мъдростта и по пътя на земното нравствено и добродетелно израстване ги довежда до вечността — крайната цел спасението. Любува всяко любещо човешко сърце: защото в Новорозалина се Младенчето то има свой Велик Наставник в доброто.

Скъпи наши духовни чедо,

Да разтървим широко сърцата и душите си за рождественската радост „Защото Младенец ни се роди — Син ни се даде: ... Чуаен,

Съветник, Бог крепък, Отец на вечността, Княз на мира“ (Ис. 9:6).

В този благодатен, изпълнен със свещен трепет ден на светото Рождество Христово, нека потопим душите си в кристалните потоци на духовното веселие. Като мъдреците от Изток да тръгнем по пътя, който ни показват зарите на сивоблата Витлеевска звезда и се поклоним пред Богомладенца, принасяйки Му скромните дарове на нашата вяра, благоговение и любов. Нека застанем пред ислате на Господната нещера и заедно с небесните ангели възкликнем „Слава във висините Богу и на земята мир, между човешките благоволение!“ (Лука 2:14).

Нека в този мироспасителен ден заедно с рождественската радост и сърцата си преуможим ревността си по Божието дело; да разпалим светляка на искрена обич към Рождение се Господ и към всички наши близки в безспирен стремеж към утвърждаване евангелските повели и възвишени духовни и нравствени ценности в нашия живот.

Празнувайки славното Рождество Христово, отечески ви молистуваме Рождилият се във Витлеевската нещера Богомладенец да дарува щедро на всички вас, нашите духовни чедо, крепко здраве и духовни сили за преуспяване в делото на вярата, в служенето ви на светото Православие, в църковно-роколодливата ви дейност, за нови благоволения стъпки по светлина друм на митораторното поприще, за нови успехи във всенарозните старания за изграждане благодетството на съкълното ни Отечество, тръгнало по верния път на обновлението.

Проче, да бъде благословен мироспасителният празник на нашата апостолска и светоотеческа вяра — Рождество Христово!

„Благодатта да бъде с всички: неизменно любещи Господа нашего Исуса Христа, Амин!“ (Еф. 6:24).

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД

† МАКСИМ

ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

и Митрополит Софийски

ЧЛЕНОВЕ НА СВЕТИЯ СИНОД:

† Неврокопски митрополит ПИМЕН

† Великотърновски митрополит СТЕФАН

† Доростолски и Червенски митрополит СОФРОНИЙ

† Старозагорски митрополит ПАНКРАТИЙ

† Ловчански митрополит ГРИГОРИЙ

† Врачански митрополит КАЛИНИК

† Славянски митрополит ИОАНИНИЙ

† Пловдивски митрополит АРСЕНИЙ

† Видински митрополит ДОМЕТИАН

† Варненски и Преславски митрополит КИРИЛ

† Акронски митрополит ИОСИФ

† Западноевропейски митрополит СИМЕОН

† Нюборкски митрополит ГЕЛАСИЙ

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
СВ. СИНОД
№ 2682
24 ноември 1989 г.
СОФИЯ

ДО
ГОСПОДИН ПЕТЪР МЛАДЕНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

Многоуважаеми господин председател,

Почтено Ви моля да приемете лично от нас, от Високопроезените митрополити — членове на Светия Синод и от Просвещените епископи, както и от свещенството и цялото българско православно изпълнение, най-искрените създания и честитки по случай избирането Ви на високотворения държавен пост председател на Държавния съвет на Народна република България.

Задето с благожеланията за явен успех в държавните народополитни дела в цялостния устройствен-обновителен процес за създаване висококачествена, социалистическа демократично-правна държава, уверяваме Ви, че народността България православна църква, която винаги е жилава и живее с успехите и трудностите на общината ни Родина, като се радва на положително отношение и висока оценка за неизменното и църковно-патриотично служение от страна на народното правителство, всемерно ще съдейства за добра съвместа за постигане на национално единство, за духовно, културно, материално и социално възпитание на нашата ни, за формиране на творческа преданост на Родната личност, обогатени с общочовешки духовни и морални ценности.

Ведно със Светия Синод бихме били щастливи и удовлетворени, при открита за Вас възможност да Ви посетим и лично съвместелствуваме, както високо уважение, така и пълна подкрепа в многостранното Ви държавническо служение.

С висока почит,

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВЕТИЯ СИНОД
† МАКСИМ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

† СТАРОЗГОРСКИ МИТРОПОЛИТ ДАНКАРИЙ

БОЖИЕТО ТВОРЕНИЕ — НАШАТА ОТГОВОРНОСТ

Човешният род е изправен пред съдбовния избор да ардеограти всяко възможно собствено съмирно самонараване чрез дерзкото си възмезствие над първосъздадената хармония на битието. Десетстият наред — в стремежа си да живее по-добре — хората изменат естествения облик на Земята, с недостиг на младост покоряват природата, използватйки със стихийна гъвкавост природните богатства; взимат онова, което им е необходимо и оставят след себе си отровни отпадъци и изтощени природни среди.

Без изключение от всички се признава, че екологичното равновесие днес е нарушено до степен, при която могат да възникнат непредсказуеми последици за развитието и съществуването на човешвото. В резултат на това още в самото начало на нашата електрична, ядрено-космическа ера, проблемът за глобалната устойчивост на нашия малък човешки дом — планетата Земя придобива изключително съдбовно-приоритетен характер. Опанването на природната среда занае всички човещи по съвет, има ПЛАНЕТАРЕН ХАРАКТЕР — затова и борбата в защита на екологичното равновесие е дълг и всеобща отговорност за всички народи, независимо от това на кой географска ширина се намират; и в идеино-мирогласни, религиозни, икономически и етнически различия, човеште сидат на масата за преговори с решимост да пазмерят съвместни пътища за спасяване живота и за изграждане на обновен и единен мирен свят, изпълнен с животворната светлина на духовни и морални ценности.

Жителският опит, изминатият исторически път на народите, техната социална практика, научните изследвания и единствени постижения свидетелствуват, че човекът може да съществува само в хармонично единство — при уравновесено взаимодействие с природата — в лоното на материнското ѝ могъщество, неизчерпаемо многообразие от закономерности, блага и ресурси. Научно-техническият напредък е висша проява на разума. Безкритичното научно знание безспорно не е благодеянието на всеобщата общност, благото, както каза древният пророк Исаян, на „близки и далечни братя“ (Ис. 57:19), промисля „от една кръв“, според книгата „Деяния апостолски“ (17:26). В резултат обаче

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ
СВ. СИНОД
№ 2683
24 ноември 1989 г.
СОФИЯ

ДО
ГОСПОДИН БОЙКО ДИМИТРОВ
МИНИСТЪР НА ВЪШНИТЕ РАБОТИ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СОФИЯ

Уважаеми господин министър,

От наше име, от името на Високопроезените митрополити — членове на Светия Синод и от името на духовенството и православието християни всещредно Ви честитам новия пост министър на външните работи с надеждана за крепко здраве и много успехи за доброчестината на общината ни Родина.

С уважение,

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВЕТИЯ СИНОД
† МАКСИМ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

ДО НЕГОВО СВЕТЕЛИШЕСТВО
БЪЛГАРСКИ ПАТРИАРХ МАКСИМ
СОФИЯ

Ваше Светейшество, Благодаря сърдечно на Вас лично, на членовете на Светия Синод и на православието духовенство за честитите по случай избирането ми за министър на външните работи, както и за убавителите пожелания.

Позвовете да изразя уверено, че Българската православна църква и занаядр не изпълнява своята хуманна и патриотична митрополитна мисия.

С почит,

29. XI. 1989 г.

БОЙКО ДИМИТРОВ
МИНИСТЪР НА ВЪШНИТЕ РАБОТИ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

на неправилното разбиране и на неразумния начин на използване без екологична етика, именно на този процес и на злоупотреба на неговите постижения, човешвото се движи по две злокобни направления на развитие. От една страна — реалната апокалиптична победба от ядрена война, а от друга — ониснасто от все по-критичното влошено състояние на окръжаващата средна замърсване на биоферата, нарушаване на екологичния баланс; поголово намаляване на природните ресурси, енергийни кризи, унищожаване завинаги на много биологични видове и много други. Всяко едно от тези глобални бедствия — поотделно или взети заедно — могат сериозно да навредят или да унищожат напълно цялата цивилизация както в нашия общин дом Европа, така и изобщо живота на Земята. Поради това — на прелая на тревожното двадесет столетие — пожелателен период ни се открива за събиране избор между „ЖИВОТ И ДОБРО, СМЪРТ И ЗЛО“ (Фр. 30:12), това ще рече да бъде утвърден животът в неговата пълнота и изначално изобилие, резултатно и навременно да бъде преодолена съществуващата екологична криза, която може да доведе до всеобща катастрофа. Наложително е основно и радикално разрешаване на проблемите, свързани с българоузумното и правилно осмисляне на научно-техническото развитие, както в нашия дом Европа, така по цялата земя.

Наблюдете и нашите общности, насочващи единствено към граждански интерес с оглед запазената целостта на окръжаващата ни природна среда и хармоничното ѝ съгласуване с потребностите на обществено развитие. Правилно е словото, че не е достатъчно да бъде премемено и почистено само пред вратичка на собствената ни дом, а трябва това да стори всеки пред своя вратичка, по цялата наша планета, ако искаме екологично да оцелеем.

Наблюдете и нашите общности, насочващи единствено към граждански интереси, отнасящи се до природната хармония и целостта на Божие творение, предизвикат също така връщанни позиции и на хората с религиозна съвест и добра воля. В отговорност пред Бога, в стремеж към истинско единение със създавателя Божий и с упование в Божия животнеутвърждаващ Завет за всички твари човекът като пътеша на живота на земята трябва да служи на екологичната справедливост, насочвайки стъпки неогранично по верния път на духовно, личностно и обществено-правствено усъвършенстване, изграждайки живота си върху непреходните духовни и нравствени ценности. Цялото творение, тъй както е произлязло от Божията ръка с добро, но не с завършено. Ние,

богословите знаеат, че то не е статично произведение, доведено до свој крај, по напред, сува материја и, тврдејќи за вистинитоста за доусъвршенување. Природата очаква от човека изследвања и дејствија, за да биде напредувана и развитието си, оскотна устројбава и околностите јаваат чрез преобразувања еколошката и нравствената култура, за да служи за благојато на човештвото.

Евангелското сравнение за талантише покажува, че това все по-широкообхватно овладување на природните закономерности — вследствие врелните човешки способности за познание и творчество — не е никаква особена привилегија за човека, но преди всичко задължение, при което той, човекот, с духовна мъдрост и нравствен стабилитет, трябва да осъзнае правилно богодаруваните му творчески сили с високо еколошкото създание. Затова властвувањето на човека над природата има отнесеностен характер. Неговото положение в света е положение на домаќин или граѓанин Божи, чијто задача е да обработва земјата; за че грижи със съзнание на добър стопанин за неа, да уледувава плодородието ѝ и да ја пазит от всяко предамержено и злоупотремено развотчество и униожение. Като сработник Божи в доусъвршенувањето на творението човекот е отговорен пред свој Невоскоздаател и вост еколошката отговорност не само за рационалното използване на природните суворини в својата индустријала, стопанска и научно-исследователска дейност но и за полагање на необходимите грижи по занезањето на наличните природни ресурси и блага. Човекот треба да се развива симболано природно вложането от Твореца закономерности, защото в противен случај поставя в опасност собственото си земно съществување. Господството на човека над природата за иврелните зное с възможност за служење и светлината на благојатити Божи промисла. Те възприемат света като богосъздаден, поради което той е и добротитен, а това нивска отнесеност на човека към природата да биде припоинато от богопочитание, от богоблагинитет и от свещена отговорност за него не само пред сегашните и идни поколения, но и пред Всевишния Творец. Сакраменталниот възглед за творението предадоа признаниево на втрешната самозонидна на всички съданија взаимозависимостта и родственоста на всичко съществување. Тоао възглед формауа у човека ново благојатно отношение към природата, към нейното многообразие, маумлетна закономерност, богатство и галбина или както се изразува древниот исламовец, към всичко, което е „вса премудростито сотворено“, към запазване целостта и неповредимоста на творението. Свјата повела за човеште е да вдувавајат добротеромно дружелюбно отношение към всичко живо съданије, да водат мир със сирејавозидот. Грјешата с сфадување на забожјавителна ил действителност и на природните ресурси за бидните поколения треба да водт към осъзнавање взаимозависимоста между човека и природата, при което наукаа и

техникаа треба да разрешаваат по природособразен и хармоничен начин впродит за сложната взаимозависимост на човека с природата при опазване на околната среда. Екологитата и икономитката треба да бидат поставени в правина взаимозависимост и насочени към изпълнениево на хуманни цели. Так-ва треба да биде и желанието от нас, населението на Европа, общ европейски дом.

В нашето критично напрегнато и судбно свршене повечет от паложително и да си спомним за нејните и непреходни истини, върху които се сэмизда животот на рода човека и за она живнотвурждавајачи истини, които могаат да противодествуваат на злата и перазумна разрушителна сила в света. А това е знаието, което е поставено в служба на доброто, на истината и на красотата. Това е разумът — онаи разум, който с седиен с човешкостта; това е разумот на благаа воля и на нравствената сила на доброто, който през всички времена се е наричал мъдрост и който е така необходим сега, когато екологитна катастрофа не-удржимо нараста в самоуниожителни планетарни размери. Това е мърлатиот реализм на сэмиздавателната сила, противостојача на губителната за човешкоствоа злата Перазумност, която постепено, но сигурно нарушава и опустошава природната среда и райските чертози, а които е поставен да живее и твори материали, духовни и морални ценности човекот — богоблагословениот наследник на нашата планета.

Пред нас светлеат зарокот на двадесет и првниот век. Наш долг е в нашия обичан дом Европа и в големия ни дом планетата Земја — нај-пераснатата от всички планети от сличната система — да му поднесим а дар чистина идуру на вкрите небеса, впоирачени и неопитени от сивката на тежидрениот вривоз, на духовната и нравствената поквара и разруха. Да направим всичко възможно, за да не убием животот по океаните, моретата, по реките и планинските рудчи. Личните на зората да искрят кристално сред блестящата роса на зелените поля и мирниот труд. Поднебесната шир да ухае в плодоносната сљичева ласка след богодаруванити разход на животот. Нека мизроднието да пребивава в дендвалното величие и породна на богосъздаданата красота и хармония. А човекот — наследит на творението — да изплнава поручението на Вседржатели и като Божи сработник да овладява този свит в любов, мир, правда и екологитна справедливост и сигурност по нџта на творчеството и свршенството, чужд на всако рушителство.

Так-ва желаем да биде нашиот обич дом — Европа. Так-ва желаем да биде и нашиот обич дом — планетата Земја.

Нека прочее неотслабно да се трудим за осъществявање на този заветен идеал.

† ВАРНЕНСКИ И ПРЕСЛАВСКИ МИТРОПОЛИТ КИРИЛ

ВЕЛИК ПОБОРНИК ЗА ВЈАРА И РОД

Светло и радостно твржеството ми е сѣбрао днес под златокуполити својове на величествената патриаршеска катедрала, посветена на великиот св. на Русия, благочестивият ноиборик за православната вјара и дрљственити застѣпки за нас пред престолата на Всевишния — св. благоверен великиот кнз Александар Невски.

Роден пред 1220 г., Александар от малък бил запознат сѣ св. Евангелие и псалтира, четљ творенијата на св. отци, поученија, летописи. Благотворителното влиание на благочестивата му мајка сљедствувало ево повече за укрепането му в основите на христијанската нравственост.

Слаужението на св. Александар започнало поразително рано. Едва навршила 8 години той заедно с брат си Феодор бил извршан от баца си да управува Новгород. На този првљ етап от живота си св. Александар се сљавља с разпир, глад, суеверие, летописи. Благотворителното влиание на благочестивата му мајка сљедствувало ево повече за укрепането му в основите на христијанската нравственост.

Особено трудна се оказала 1240 година. Шведите се стремат да довршат тоа, което не са постигнали татарите — да позланат осаналата част на Русия.

Като упула за нападението им, в сѣрцето на св. Александар се разгата готовност да защити родната земја и се обрња с горења молитва към Бога в храма св. Софија. Сѣрцето му било отворено за Бога, како и през целия му живот. Като вљд

благословените от известниот духовен старец — архиепископ Сиврич, той вљдохновено дружината си с думите: „Бог ме е в сила, а в правдата“. Силната му вјара се развљва особено в молитвата му към површителите на руската земја св. мѣченици Борис и Глеб. И този вјара не била пограна. На 15 юни 1243 г. той развљва педетте крај Нева. Врљашки се от победата, той не превљанася себе си, а хвалел и прослављал името на својот Творец. Но народот отдала победобавна слава на својот кнз, како го нарича Невски. Затова и св. Црква молитвено го призована с тоа име.

Този битка на Нева била обаче само начало на воиските подвижи, които св. Александар тврвало да изврши заради своите брати. Немците настѣпава в руските земји, како безпално опожарявали цркви, икони, книги. Поради скарането си с новгородци св. Александар бил при бавц си в Переславль-Залески. Сам новгородците сителте замолва кнзата да се вврне при своите непослушни поданици. Којшто и големи да била обидите, които претрпљал, љубовта на св. Александар към своите ближни и родната му молага да ги прѣвљомне и се заеме със заштита на своите земји. С тврља вјара и Божијата правда тој отново отпраща молитвен вљз към небето и почувствува близко застѣпничеството на св. мѣченици Борис и Глеб.

Великите си дрљвини на илкловацити той развљна в ренителната битка на леда на Чулокото езеро. Великата след тоа той пољваж мизрољубивити си дух, како се сљавља на мирен договор. И сљедвајќите години той тврвало да отбојнава своите граници от многобројните нападения на немцолубивити му сѣдем. След удрљжителните победи сљавата му се развља „до всички страни и до Египетското море и до Араратските планини и на отвљданата страна на Варјакото море и до великиот Рим“, свидетелствувала летописецит.

В сљитното тоао врѣме св. Александар Невски полага грижи за устројбението на Руската црква, която била за него настѣпача и утвржение в истината. Във Владимир и други градове

той възстановява храмове, разрушени от татарите. В него опустели храмове възстановява богослужението. Но време на неговото князване се открива и нова Сараяска епархия, обгръщаща пленените християни, които живеели и обслужвали Ордата.

За да умалостви татарите, св. Александър на няколко пъти самоотвержено се отправя към столицата им. Обичайно много повече отечеството си, отколкото собственото си достойнство и слава, той не искала народът му да претърпи нови бедствия заради неподчинението му. По такъв начин заляхлата над Русия преминава. Обаче при последното си пътуване св. Александър не се завръща в престолния си град Владимир. Изумрен и измичен по пътя той заболява тежко, приема велика схима с името Алексей и блажен се преставя пред Господа на 14 ноември 1263 г. Сърбия на Владимирия била беззаконна, по пътя християните с вяра се докосвали до тялото на Божия угодник. Цели десет века изминали в път до Владимир, но тялото на светците се е разложило. Погребението станало на днешния ден — 23 ноември в Рождественския манастир в гр. Владимир. Летописецът свидетелства, че когато местният митрополит Кирил според обичая на Руската църква понечил да положи разрешителна грамота и ковчега на почиващите там посланици към престолния рък и веза. Местният почит към светците се утвърдила още през XIV век, а през 1547 г. бил установен общирски църковен празник — на 23 ноември. Тогава била съставена и службата.

Честувалията паметта на св. Александър Невски, нека се умишам на съвременното състояние на живота му със съдбината от миналото, историци включително до наши дни. Присмехам го за свой покровител, руският воин всякога е отправял молитвен взор към небото за неговата благодатна подкрепа. Неговата помощ той търсел и молебен се пред иконите му, които руският народ му е вярвал преди похода за Освобождението на България от османотурското робство. Затова не случайно първият цар, който се въздигнал още по време на войната самите руски воини край Янабол, на восток край Бахаджи, е бил посветен на неговата памет. Родолюбивите варянци не остават надала и в престолната през 1886 г. величествена катедрала посвещава един от старинните престолни на св. Александър Невски; в изданици храм-паметник „Рождество Христово“ на Шинка също има посветен св. престол на св. Александър Невски. Накрая като всеобща признателност и благодарност на непокняния български народ бе

построен и този величествен храм-паметник. Най-голямата признателност обаче е всекнижното молене на св. на църква за упокоение душите на „всех воинов, падших на ноби брания за веру и освобождение отечества нашего“. Тези храмове сега са живо свидетелство на братската дружба между българският народ и неговите особотители.

Забележителни за нас са силната вяра и обич към родината и ближните, с които св. Александър пристъпвал към всяко дело. Затова и Бог го дарявал със Своята небесна помощ. Как резултат на голямата привързаност на св. Александър към своята родина са благодатните плодове на единството, които често се стремил. Като съкровена православната вяра на своите деца, с нейна помощ Александър запазил целостта на своя народ, дуката земия постепенно намрнала своето единство и преръпващи се в централизирана държава, събира сини и се освобождава от поробителите.

Нека и ние, по примера на св. Александър Невски, полагаме всички усилия за укрепването и нас на православната ни вяра, да се утвърди тя в нас, за да можем с Божията помощ да се изградим като високо нравствени личности, които сега особено е необходимо. Само тогава ние ще обичаме своята родина истински, така както е обичал своите св. Александър и ще знаем какво да правим за запазване на нейното единство, което пък ще е гаранция за нейното материално и духовно изграждане и въздигане. Нека проявим и самоотверженост, която над своите лични интереси поставяме благополучието на своята родина, да станем добри като на основата на законността и добрите нравни работници, да изградиме на справедливо социално и правно общество. Това не е лека задача, но е необходимо. Между многото ни молитвено помощници в това дело е и днес празнуваният св. Александър Невски. Нека го призовем с душите на тропара му:

„Украсен с благочестие, богомъдре Александре, ти си бил жилище на Светия Дух, а беи помощник и похвала на Руската земя, велик мит и крепост се оказа на ливия освобождател император Александър, който ни избави от робството на нечестивите. Сега, като стоиш пред царя на всички Божие, моли Го, всеблагие, от всякакви бедни да избавя твоето отечество, Българската държава и целия славянский род, които достойно те почитат, и да спаси нашите души“. Амин.

«ГДЕ ТРЯВВА ДА СЕ РОДИ ХРИСТОС»

Този въпрос задал на евреитекете първостепенния смутеният юдейска цар Ирод, след като чул новината, че в Йерусалим са дошли заедно със иудейски-мъдрци и разпитали как трябва да търсят новородения цар Юдеиски, звестлата на когото виден на Изток и са дошли да му се поклонят. Заинтересувал веднага даден точен отговор, а именно, че Той ще се роди в юдейския град Витлеем, защото тъй е предказано от светите пророци: Исаия (7:14), Михей (5:2—3) и Захария (9:10). Отговорът бил правдивен, но първостепенният беб да сега, станал възник, защото не знаел, че пророкът Матей Дева Мария и Облудничка св. Иосиф, след като погледнали от мъдрците невините потържали: злато, ливан и смирна, предупредени от Ангел Господен, че Ирод ще търси Младшеца, за да Го логуби, логубали нито време в Египет, и мъдрците, също предупредени за ланте намерени на царя, заминали за родината си, без да му се обаят. Като разбрал, че в Египет, развешанят Ирод извършил страшно злодеяние: избиването на всички младенци в Юдея от 2 години и надолу, на брой 14 000, като бил убеден, че в това число ще попадне и новороденият Иисус. Но светлото Семейство било вече в Египет, откъдето се завърнало след смъртта на ланте Ирод през следващата година, уведомен за това от светия Ангел.

Исторически са обрчанията на евреитекете пророци към техните четири и съществени да не се случат, макар да не била чудно политически него. Ето главните два предсказания вестни по въпроса: „Ликнувай, дъше Сиона! Тръкнустувай, Израел! Веси се и се радвай, дъше Йерусалимова! Господ отмени присядата над тебе. Той ще изгоня врага ти, Господ, Царят Израелде е посред тебе“ (Соп. 3:14). „Ликнувай и весели се, дъше Сиона! Ето, аз ще дойда и ще се поселя посред тебе, казва Господ“ (Ахз. 2:10).

Нека най-напред обърнем вниманието на думите, с които започват тези пророчески изречения: „Ликнувай!“, „Радвай се!“, „весели се!“, „тръкнустувай!“ — ето поканата, която тези текстове отправят към Дъщерята Синова. Ако вземем предвид, че св. Архангел Гавриил пристъпува Престата Дева Мария с думите: „Радвай се, Благодатна, Господ е тебе“ (Лука 1:28), няма да има съмнение, че той отива разглеждането пророчества към нея и че тя е Дъщерята Синова. Не евреитекете език израел „посред тебе“ е предлажен с една дума, именно с думата „бекрибеб“, която буквално значи „а утробата ти“, в „корема ти“. В такъв случай, ако искам да предадем горните текстове буквално, ще трябва да ги предадем така: „Господ, Царят Израелде е в утробата ти“, „Ликнувай, Дъше Синова, защото аз ще дойда и ще се поселя в утробата ти!“ Но утроба в широк смисъл в Библията значи също така „вътрешност“ или „душа“, което съответства на псалмовския израз: „Благодат-

на, душо моя Господа и шалата моя вътрешност! Изпозвай те Господи Иисус“ (Пс. 102:1). Израелът „бекрибеб“, се среща десет пъти в Стария Завет и е бил разбират буквално за утробата на оная Девица, която ще роди Месия, съгласно пророчеството на Исаия (7:14), или пак в по-широк смисъл, че Бог живее посред народа Си, имайки за жилище Скитията и после Храмът. (Ср. Из. 15:17, Пс. 25:8 и парал.). Но понастояще този израз става наречие за място — „посред“, изради което всекнижният му смисъл, че Скитията и Храмът са издобрата на живота храм — човека (Дева Мария — Църквата — всеки члвн на църквата), са възможни и ще се разклате члвн в Новия Завет, както ще видим след малко. Но първо да придем още няколко такива текстове.

В книгата „Второзаконие“ Бог уведява Своия народ да не се боят от египетските пророци: „не отправяй Сию, защото Господ Бог твой е посред тебе“ („бекрибеб“), Бог велик и страшен („бекрибеб“) в утробата ти — „бекрибеб“ — Второз. 8:1. „Весели се и радвай се, жителко Синова, защото велик е посред тебе“ („бекрибеб“) Святят Израелде“ (Ис. 12:6). „Господ е праведен посред него — „бекрибеб“ — в утробата му“ (Соп. 3:5). „И не приближи към Господа много народи в оная ден и ще станат Негов народ и Той ще се посели посред него“ („бекрибеб“) — Зах. 2:11. „Или ще поощаде, че аз съм посред Израелю — „бекрибеб Израел“ (Ис. 2:27).

И така, първият буквален смисъл на тези предсказания се изяснява и обясня с оная велика събитие, което Архангелът благовести на Престата Дева Мария: „приветствувай ти така: „Радвай се, Благодатна Господ е тебе!“ (Лука 1:28). Видяламе и също развълнувана от това благовестие, Небесният Патристик Я успявава така: „Ней бже, Мария, пошебе Ти намери благодат у Бога; и сто, Ти ще зачнеш в утробата (бекрибеб), ще родиш Син и ще Го наречеш Иисус. Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния; и ще му даде Господ Бог престола на отца Му Давида; и ще яврува над лоза Иаков до-век и Царството Му не ще има край. Ето и Елисавета, твоето сродниче, яврува нещода, и ти зачена си в старинте си и е вече шестмесечен. Защото Господ Бог няма да оставе безплодна нито една дума... Чак откога от Архангелю новината за лоя си Елисавета, че е зачнала Син и е вече в шестия месец, Пречистата Дева се завръща в Назарет, а от там отива в родния град на Захария и Елисавета — град Херон и остава там до кръстенето на Иоан Кръстителю. (Лука 1:59—66).

Св. апостол Павел живее в посланието си към Ефесците: „Умножав Господ апостолу нашего Иисуса Христа да ни даде, по богатството на славата Си, крепко да се утвърди чрез Духа Му във вътрешния члвк и чрез вярата да се всели Христос в сърцата ви, та вкоренени и утвърдени в любов да мождете проумя с всички свети,

ото е ширината на дълбочина, дълбочината в ширината, и да узнаете Христовата любов, която превъзхожда всичко знание, за да се възлюбят във всички тях цялата Божия" (Еф. 3:14-19). Чудно е този текст, от който научаваме, че всичко това се постига предимно чрез вярята, истинската вяра, изключително убеждение, че Христос трябва да изплати нашите страдания, за да познаем благодатта на Неговата любов към нас и неумалимото блаженство от това. Тогаваш става изпълно понятие как са, алтост, издължени с тази истинна божествена любов, е изплатил истински родилни болки за своите помазаници от врага дещо — Галатините — и с голяма скръб се е молал за тях, докато отново се изобразил Христос в сърцата ни (Гал. 4:19). Шо се казало дотого до него, си, алтост изплатил: „и вече не аз живея, а Христос живее в мене“ (Гал. 2:20). Разбира се, това не са отвлечени теоретически разсъждения, защото той говорил въз основа на собствената си духовен опит. А този опит — превъзхожда всичко знание, това е самият негов живот на цялостта на Св. Дух и душата на човека, който породи това смело казване: „всичко мое чрез Исуса Христа, Който ме украсява“ (Фил. 4:13). То е живот, подобен на живота на Трите Лица на Св. Троица, тъй че както Отец и Син и Св. Дух са едно, тъй и християните и Христос са едно. Това е дълбоко опазано убеждение на всички свети Отци, достигнали до цялата въздрат на Христовото съавъщество“ (Еф. 4:13), които за това си. Църквата не напрасно нарича божествено, именно защото ност Бог в себе си не само като образ и подобие но силата на първото творение (Вит. 1:26), но възвължания образ по модела на Втория Адам (Исус), Който е Дух животворящ, понеже е „Господ от Небето“ (1 Кор. 15:45-47).

Нека сега се върнем към въпроса: как Христос се ражда в нас, какви са условията за това?

Първото и най-важно условие, това е вярята в Господа Исуса като Спасител, вярята не изпроделена, кобосбаша се, но „вяря, която действатва чрез любов“ (Гал. 5:6), вяря, които дават на човека и а е „в Кого синоварва“ (2 Тим. 1:12), защото Бог няма да влезе в дом, където не Го позоват чрез вярята, където не Го обичат и желаят; Той не влиза с насилно, защото Той е шпана ЛЮБОВ (1 Иоан. 4:7-8).

Когато Бог е желан и откритан в един душевен дом, привикват за това е, че този дом бива приготвен за Него с голямо старание, защото Той няма да влезе в един непопознат, сиреч непознат дом. Ето защо второто условие да Го приемем в нашия дом, това е чистотата, душевната и телесна чистота в широк смисъл. Вървята постигат чистотата в са. тайнство кръщение, в което чрез вода в Духа чокът се ражда за нов живот свише (Иоан 3:5-7) и се облича в Христа (Гал. 3:27). В новия човек, създаден по Божия образ и подобие (Еф. 4:24), остава само единственото, което не бива да се разбира само синоварватят акт на отговаряване в купела и миропомазването — това е само началото на кръщение, а самото кръщение в широк смисъл е непожизнени подвиг, цялостното опазване ризата на кръщението неосквернен до последното издихане, то е „обещаване Богу добра съвест“ (1 Пет. 3:21) и възпитание в този обществено, то е състояние, при което кръщението става м и р т в е за грехи, погребени в Христа, за да възкръсне и живее в Него (Рим. 6:3-14). След самия Христа, Който е нашият шри и съвършен модел за съвършенството на съвестта, шие имаме прекрасен образец в Неговата пречиста Майка Девна Мария, за която сам Светият Дух казва: „Хубавя си, Мою мила, хубавя си! Цяла си хубавя и летно има на Теб! Ти пленя сърцето Ми, Сестрице Невинств Затворена градина е Моятта Сестрица — Невнята, заключен кладенец, запечатан извор, Елпичка е Тя, Гълъбичката Ми, съвършената Ми“ (Песни на весните, 4:1, 7, 9, 12, 6:9).

Можем да си представим с какво благоволение, с каква радост

Божият Син се поведе в този чуден, прекрасен в живи Дом, за който пак Св. Дух предказа: „Премъдростта Си съгради Дом“ (Притчи 9:1), т. е. Христос е „Божията сила и Божията Премъдрост“ (1 Кор. 1:24). Но Той направил това не само за Себе Си и не само за Нев, но и за всички оние, за които Той дойде и за които Той ще умре: „Както Тя, Отче, си в Месе и Аз в Тебе, тъй и ти да бъда в НАС едно, в едно единство, за да поиме Светът, те Ти си Ме пратил и си ги възлюбил, както Мене възлюбил (Иоан 17:21-23).

Най-после има още едно, трето условие Христос да се роди в нас и да пребъда в нас, Предобрял на това е и названието на града, в който Той се роди, Витлеем, да евреятски „Бетелем“, буквално значи „Дом на Хляба“, дом, в който ще се роди Този, Който ще каже: „Аз съм Хлябът на живота“; „Аз съм Живият Хляб, който от Небето“; „Истина, истина ви казвам: ако ядете хляба на Синия Човешки и не пиете Кръвта Ми, не ще имате в себе си живот; който яде Моят Хляб и пие Моят Кръв, моят живот вечен и Аз ще ви възкаре в последния ден“, който яде Моят Хляб и пие Моят Кръв, пребъда и Месе и Аз в него“ (Иоан 6:35, 53-56). Това е са, Причастие, приемането на хосто от нас, когато е несодобядено, е непервостепенно признание на пребъдването с Господом, акт, който постоянно повтаря посяването и нас на Господа, към който иде се голям живот и молитва, с покаяние и изповед, за да бъдем достойни „Витлеем“, дом на Хляба, смирен Йесе, в които с еднообразие да летне не смирият се Сан Божии, Който, „блудски богат, осромаша заради нас, та нице да се обогатим чрез Неговата синоварват“ (2 Кор. 8:9). Затова си. Църквата започва подготовката на християните за единия празник Рождество Христово 40 дни по-рано, за да имате достатъчно време — да погледат душата си, да я направят веселите си и да ги подготвят като трябва, та правят и за малкият Празник да не бъде само едно външно споминание на дивното историческо събитие, но едновременно с това и ново поредно в а ж д а я е на Витлеемския Богомааленце в нашите достойно обявяване от Неговата благодат души. Защото, ако ице се готвим за Рождество Христово само в смисъл на одене и лине, обличане новия дреха, украся на жилището и други подобни, в занемарим духовния си дом, Христос няма да влезе и често ице, да ни въздрат преди това сега може да го напусне, както напусна Галазилей, когато те заманиха неговата благодат в лъстово обрязване.

Някога са, пророк Амос, предпазливий едно особено Божие посещение на Израелския народ и знаеши, че той няма да посрещне своя Господ като трябва, тържественно го предпоздравява: „Приготви се да посрещнеш твоя Бог, Израелю!“ (Амос 4:12). Ице знаем как многозначително от евреите, главно водачите ми, не само отаказва да Го приемат, но Го и умъртвява с жестока сикър и затова Христос Неговал откат от тях: „Ето, оставя се вам домът ви нуси!“ (Мат. 23:38, Лука 13:35). Оставащи от Господом Може ли да няма нешо по-страшно от това? — Да бъдат в продължение на 2000 години преселени по цялата Земя! Защото душата вакуум не търпи и ако Господ не с нас, там често е Неговал противник — сатаната!

Но слава Богу! Възкръснати грехове — ХРИСТОС РАЖДА ЕТ СЯ! Нека Го посрещнем и нека Го приемем като най-свободен ДАР от Небето, както Той нас ише, както наш най-близък ГОСТ, както наши Спасител и „Планет на нашите души“ (1 Петр. 2:25), да бъдем „храм на Живия Бог“ (2 Кор. 6:16, ср. 1 Кор. 1:16-17) — живи храмъци в Неговата величествена духовна сграда — си. ЦЪРКВА, на която Той е Крайният несломим камък (1 Пет. 2:6). Тогаваш ще можем с радост да протягаме братска десница и тогава прегръдка на всеки човек, който жадува за великото благо на Божия мир и заедно с Алтоския хор да неим несента в чест на родилния си на Земята ИИЗ ЖИВОТ МИР!“ Слава Богу! Слава Богу! За светия мир, между всички добри души (ср. Лука 2:14). Нему слава и благодарност до всеки век! Амин!

Архимандрит МЕТОДИЙ

ПРОПОВЕД НА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

В името на Отца и Сина и Свистаго Духа,

Поздравявам Ви, скъпи брати и сестри, с празника Рождество Христово. Днес бих искал да говоря не толкова за това какво е дошло на света рождението на Богомааленца преди 20 века, а какво то носи на човешкото днеш, в наше време, както и за в бъдеще.

В св. Евангелие се говори за тримата мъдrecи от Иерусалим, които ги е водил дивна звезда и когато те достигат град Иерусалим тази звезда се скрива, Господ не с искал да открие на жителите на големия град мястото на Своето рождение. Запознателите души и същества на Иерусалим не са могли да видят звездата, която е осветявала, но нежният и мек божествен Мааленец си предпазлив пагубни замисли на кръвоиз, олицетворение на който е наш Ирод. Но след тридесет години, когато Христос идва на проповед, когато Той учи и върши велика чудеса, възпалени с любов и състрадание към човешкото, тогава той най-много време прекарва в Иерусалим и в други градове. Тук, в тези многолюдни общности, Той въздига мисловна трониници от темните порочи. Неговата проповед, Неговата лекция, тогаваша божествена любов предизвикват пъчен обрат в живота на духовствено накривените и като че ли съвършено погнати души човешки. Би могло да се спомине за митаря Закхей, в душата на който от мъжколю толима душ Господице се възвръщало възляло и могло нравствено прераждане. Могат да се приедат и редица други подробни случаи, описани в св. Евангелие. За

нас става ясно, че големият град е обект на особено внимание на Господа, защото градът най-много се нуждае от Неговата помощ. Но тази вяря истина е изпълно вяря и в наши дни и така ще бъде и внизи. Живият и многозначителен градове произлизат от светия мотоварение. Възгору пенкмата на човека, — стига се до нервна преумора, много и силни асветленици разсейват мислите, отслабват душевните сили. Човек става слаб, Той е много по-уязвим от греха. Той често напада в унине, безплате и най-страшно от всичко — до дълбоко отчаяние. Именно в града е особено пукико присъствие на Христа, Който ще Своята божествена благодат може да извърши изпеление и спасение на болни човешки души.

Нужни са Христови настри, приемнали нежната и връчка младежка въздрат и достигнали духовна зрелост.

Брати и сестри, днес прочуваме празника на Христовото Рождество. Нека този празник ни напомня за многото наши близки, които ни чакат да ги утешим с името на Господа. Да приемим към тях любов и състрадание. Нашата доброта си помогне на мизаня. Чрез нас Господ ще ги изведе и възроди. Още веднъж Ви поздравявам с великия празник, Амин.

Архимандрит ГАБРИЛ

настоятел на Българското църковно училище в Москва

РОДЕН, НЕСТВОРЕН, ЕДИНОСЪЩЕН НА ОТЦА! СИН БОЖИ!

Дивната ангелска песен, с която се възвестява пред света дивното по съдържанието и неограничено по своите последици и значешие събитие, се чу в тахата ноцидал Витлеев преди две хилядолетия. И оттогава ехото на тази чудна песен се носи безпрестанно над пределите на нашата планета. Веста за раждането на Господа Исуса Христа завладява нови и нови сълзици и в последно време вече милиони човешки сърца радостно се откликват на поздравите: „Честито Рождество Христово!“

Кое беше това величаво събитие, което завладя толкова умове и развълнува в радостен трепет толкова животноустроени сърца? — Това събитие, което сложи началото на новата ера в живота на човечеството е Рождението на Господа Исуса Христа.

Рождението на Исуса Христа остана запазено в световната история като предела между два свята — стария и новия. Старият свръхски свят отледа в бездната на вечността като време на непостижни страдания и изпълна бедошлица. Работното е било отчаяние, а страданията и изпълна бедошлица. Социалният гримж към човешка се смяташе за съвършено излечен порок на същето. Състраданияето към околностите от съдбата се е считало за слабост и малодушие. С какво безсърдечие се отнасяли към бедните и немощни хора тогава се вижда от думите на Платон: „Ако те са болни, не си струва да се занимаваме с тях. Неспособни за работа, те са неспособни за живота“. А Платон говори: „Даването на обичия е загуба! С даване на милостия се продължава самият боледозем живот!“ И ако учения и мъдрения корифеи на научната мисъл от онова време са говорили и мислели така за бедните и неспасителните, то можем да си представим колко бездушно е било самото общество.

Бедството състояние на човечеството до идването на Христа Спасителя е било страшно и ужасно. Още и за това, че е било твърде продължително. Животът крайно мизерен и згиснен. И правите на хората крайно развредени. По думите на един писател тогава царували „сплендидна нишпа“ (блестящи порочи).

Страшно безправие и позорно състояние са тегнели човечеството. Милостия и истината не били известни; мърт и правдата — непознати. Жестоката тарашия и кървавите изтребления са били чести явления. Едни от великите пророци зичкога в откровение видяли свѣтък, на който били написани думите: „Видение, жалост и скръб!“ С тези думи дошкале може да се опише самото състояние на човечеството до идването на Спасителя. То се издвуждало в ужасната атмосфера на асерното съмнение, егизма и грубата безправност. Викът на бездаждното състояние се носел по цялата земя. Такият съглед: „И боговете желат погнатието на хората“. А друг писател изписал: „Само ако Бог слезе от небото, може свѣтът да се спаси!“ — И Син Божий слезе от небото и се изпълни от Свѣтия Дух и Присвета Дева Мария. Всенедоспаствителен не възлезли света. Самото тарашия. Още св. пророк Исаия, 700 години преди това, предсказал, че се роди Божествен Младенец. И пророчествата не само за рождението Му, но и за целия Му живот до възкресението.

А самото рождение стана така:

Божият Син слеза на земята, за да направя синовете човешки синове Божии! Защото в Него имаше живот и животът беше дадената на човеште (Иоан. 1:4, 12). — И на всички оми, които Го приеха, да изработят в Неговото име, даде възможност да станат чеда Божии. С това рождение свѣтът биде преобриден. Довоока се нови принципи на вяна, любов и правда! С онова учение се внесеа в съвсетиян мир думите на небесната съст-

линя. С учението си за любовта и опрението христианството прогласи началото на братството между хората. Благодарна труда за всички като добродетел. Освети брачния съюз, издигна желата като майка, вечна и свѣта. Направи от нея ангел-хранител на семейството, на семейното огнище, възпитателка на своите деца и тяхна възпитателка към добротворни подвизи. А с християнското благословено семейство се започна великият нравствен процес за въздвигане и възманиване на човечеството. Християнските категории и ценности се обявяват достъпни и осъществими за всички човече. А нравственоста се развирка като висока вяна на богоподобия човешки дух. Следва, че при върковно осъзнето смъсно огнище човешкият дух се изпълни с вяра и с братолюбие, с правда и с надежда за свѣтът бѣднина. Християнската любов се извява даяскава. И при околностите, за които Спасителят каза: „Това, що спорите на тия по-малки братя, Мене го спорите!“ (Мат. 25:40). Изобщо създава се една по-мека и благотворна атмосфера. Вярата претрѣпа отчаянието, защото културата друга добродетел — надеждата.

Нравственият процес се развива постепенно. Забавя се, но не стива. Тѣй духът на Витлееския Младенец постепенно убеждава и благообразява човешкия дух. Постава се кауз, който е изпълнен на двоен дѣл — към себе си и към другите. А към себе си да се стремим към съвършенство, а към другите — да приобщим добра вяра, да възможим страданията и която добродетел да се докертвуват за тях — това да е резултат не на външна приуда, не на чуждо решение или на трагично състояние на обстоятелствата, а да е проява на свободната лична вяра. И в обожаване на духовно-нравственото съвършенство христианният свѣта Христова благоухание (2 Кор. 2:15).

Сам Христос сравнява Самото Евангелие с квас в тестото. Бявно, но непретренимо — както квасът тестото — Иеговото учение ще подхвати душата на всички човешки род. Дѣлчине на Иеговата отчаяна любов ще острѣт и столят сърцата на всички, да да настѣне общочовешкото братство, изградено върху основите на Божествената правда.

Христос се ражда — нека Го славим! Христос иде — нека Го посрещем! Защото дошкале, Той ще погуца на вашите сърца. Нека Му се откликнем с огъня на нашата вяра, да лиятем към Него с кръвта на нашата вядака и Му се поклоним с устрѣта на нашата любов! И тогава Той ще ни даде съдѣн мир и ще обещаети спасението на свѣта — защото Бог не провали Сина Си на свѣта, за да свади свѣта, а за да биде свѣтът спасен чрез Него (ср. Иоан. 3:17). Нека Му шем — Слава на Бога във висините, на земята мир, между човеште благоволене. И тогава Той винаги ще пребѣде със Своа вяра и авѣствател Дух в нашите сърца, откъдето никой не може да Го изгони, ще пребѣде и в нашите домове, в нашето семейство, в нашето общество и ще ни ръководи към добро, към правда и към мир.

Христос се ражда — славете Го с усмикаката на вашите сърца! Нека славим Този, който каза за Себе Си: „Аз съм свѣтлината на свѣта. Докде съм в свѣта, свѣтлина съм на свѣта“ (Иоан. 9:5). За Когото, възмийки повод от това съветовство, триста и осемдесѣте сѣ, изиди в Ижез (325 г.) богоудавноено определяха: „Свѣтът е свѣтлина. Бог настѣпа от Бог истинен, роден — всѣтворен, единосущен на Отца — Син Божий!“

Старофорецъ иконом д-р Иоан НЕДЕЛЧЕВ

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО СЛАВА НА БОГА И НА ЗЕМЯТ МИР

СЛАВА ВЪВ ВИСИТЕТЕ БОГУ, И НА ЗЕМЯТА МИР, МЕЖДУ ЧОВЕЩЕТЕ БЛАГОЛОВЕНИ И НЕ! (ЛУКА 2:14)

В своята върковна история Христовата Църква е отбелязала тахива велики и бележити събития, които със своето неспреходно влияние и благотворно въздействие върху духовно-нравствената и културна вяна на човешкия род се обогатили общочовешката съкровяница на дѣла и реалично нравствен и културни ценности. Едно от тях е раждането на Господа Исуса Христа, което е тържествено и радостно събитие за всички авраамски християни по света. То е събитие от толкова изключително значение за нашето духовно-нравствено възкръжение и спасение, че за човешкия разум е трудно да обхване в цялото величие, красота и светлост му.

Боговоличението за с. аносел Павел о. е велика тайна на благоволеност“ (1 Тим. 3:16), порадил което и върковният песносен видяла в него „тайнство странно и преславно“. Безспорно е, че рождението на Божоческа Исуса Христа е най-важното събитие в съдѣлните на свѣта и в историята на човечеството. То е изпълнение на древните обещания и пророчества, завършек на старозавещи-

то демонстративно и начало за новия живот — външното домотростовство за човечеството.

Оде зората на човешкия живот, помрачена и смутена от недослушанието на ирародителската дѣвка в Едем (Бит. 3 г.), Бог в промислената Си любов и грижа към падналата човек обещавя да изправи Спасител на свѣта. Вярата и надеждата в изпълнението на това обещание дълбоко осмисля живота и дейността на старозавещните Божии авраамци, които во безвременно дѣтства на духовното прозрение смѣтало се предмуществено тѣжките на прѣславното Витлеемско събитие. Сравнително на съществителни книги съветелствуват, че Спасителят ще се роди във Витлеем, но Сам Той ще воли няколото Си от дитѣ на нечестота (Мат. 5:2). Той ще бѣде Прямирител на народите (Еф. 49:10), Син на Дѣвния (Ив. 7:14). Ще бѣде Творец, Вѣстник и Княз на мира (Лев. 23:2; Зах. 9:10; Ис. 9:6). В Негово нѣде милостия и истината ще се срещнат; правдата и мирът ще се изпълнят (Пс. 84:11).

Наближава времето да се роди многоочакваният от древното човечество Месия. Пророчества, които предсказвали различните политически съдѣния, предствували Неговото раждане се бѣла изпълнили. Когато се изпълнило в времето, прѣдвидено в авраам-

дигения Божја плад, и се стивнала неговата куќинационална топка, Бог извршил Свој Единороден Син на земја (Гал. 4:4). И така „вистината тайна на благочестиво“ станала историски факт.

В края на шарувањето на Ирод, в Иудиното кољено, в маалин град Витлеем — „моќата на староревелација наредна Давидов род — в историски јасен се родил Свн Божји от Пресвета Дева Мария. Та била дошла сав са, Пасиф Обрнување на Витлеем, за да се зачини в преборителните снасиен. Свјатство зовола некои еврејни е требало да се заине в тези снасиен там, откдето било родословниот му. Така промислително се измилито пророкостите предказание на св. пророк Михеј, којто казала: „И ти Витлеем Ефратов, малко ли си между крајните Иудини? От тебе же ми излезе Оил, којто треба да биде Владика в Израјил и чито произход е от крај вораде, от вечни дини“ (5:2). Св. Јосиф и св. Дева Мария поради не-обичноветото етечение на својот витор в итедистин град в вораде својта бедност било принудени да гијерт подетот својто јасиле на пастирите. Тук имено Пресвета Дева станала мајка, а јасиле — вметилниче на Невестиница.

Штастиват жребни — првн да посрешат внијана се на земја Табесен цар — се е паднал на бедните пастири, които пасали своите стада в околините на Витлеем. Когато едил још бодур-ствували на стража околу своите стада, неочекувано пред тях се явил ангел, којто, како ги орадало с неочекуваната светлина, им сподели радостната вест за родинето на Спасителта и ни дал знак за истиницата на своите души. — Те же имамет Младенец повит в леж-ба в јасил (Лука 2:10-12). В снмиа момент се явил големо мо-жество ангели, които възхвалявали Боговогнево Христа с песента: „Слава във висините Божји, а на земја ми мир, между човеште благо-волене“ (ст. 14). Трпиво биде мисла в снмиа момент омигната омесита картина и чувствата, които си изживели пастирите, които впрви се поклонили на Христа и впрви Му поднесли своите дарове.

Вечни пророкски пасания и предказанија било известни не само на еврејски народ, но и на египетски народи. Знаеха ги и источните мајстери, които с буен гонелет се взираха в небото и ча-кало повата на чедата заедна. А когато ти вилеа горе на небо-свода, те потегнаха на дъветъ виле и гръчеха да гијерт Нородо-рени Спасител за света. Те го намериле, поклонили Му се и Му при-несли и те своите склученини дарове: злато, аниел и смирна (Мат. 2:11), за да изпити пророкството на св. пророк Исаян (60:6). След което с умилни срдца, пастирите се завързоа по местата си сполони, славејки и хвалели Бога за всичко, што муха и виле-ла (Лука 2:20).

Господ Исус Христос се родил и живял между нас, хората, за да освети пътя на човека към Бога. Тој бил „човека пилат, за да ни направат синове Божји, чедла на Небесниа нш Отец, да станем граждани на небото.“

Господ Исус Христос се родил, за да ни владеевни ово ново уче-ние, определано отношенијата ни към Самия Него и отношенијата

помислу нш. В Своето благовестие Тој ни завеша две основни за-поведи: „Мир ви оставам. Мой мир ви давам“ (Йоан 14:27) и оше: „Нова заповед ви давам, да любите едил другоги, както ви възлю-вих“ (Йоан 13:34). Тези порки на Исуса Христа биха възвесте-ни и от светите ангели в Рождественската нощ. Давид е апетелса-на поема — „Слава на Бога във висините, а на земја ми мир и между хората добра воля“. Не беме ли тази песен како една извратена небесна програма за проповедта и делностиа на Господна Исус Хрста?

Чрез Своето раждане Богомаженети донесе на света Своето небесно благословение и Божествено пожелание да имаме любов помежду си, како живеам в мир и разбирателство, зашто всички хора по лицето на земјата сме Негово творение, а нш сме брати и вистински служители и наследни на Новорозитите Господ Исус Христос е казал, че се е наречат синове Божји (Мат. 5:8). Ето какво големо значење отдала Тој на миропокрството! Зашто има ли обич и мир между хората, тогава отоменијата между сино-вете Божји ще бидат в сълзиште и хармониа. Тогаш брату срдцу брата нима да вгъстава и синовите човешки нима да се учат повеќе на војни (ср. Ис. 2:4), а ше бидат како ангели в човека пилат.

През нощта на Христовото Рождество ангелите праха от небото и вивахата служители и наследни на Новорозитите: „Слава във висините Божји, а на земја ми мир, между човеште благоволене“. Ето зашто Тој ила на земја. И от Витлеем до Галата, до послед-ната владика на крста, това беме Неговиот живот — абсолютни изпълнение делва на вечната и божествената ангелска песен. Коже актуално звучи днес тази песен за мир и добра воля между хората? Бог, којто е сълдат човека да биде господар на Вселената, да об-работва и паша земјата — тази райска градина, която е оставил за него земан жон, не ше допусне да биде разурвена и от рај да я пререјне в ад. Затоа вярващите христијани, истинските последователи на Крста на мира Исуса Христа се молат и валаат свој гол-лям принос наред с миролюбното поветство в света за запазване на мира и живота на Земјата. Добрата воля на човештвото ше надвладее над злото! Мирот ше треба да биде запален!

Песента на светите ангели ше трябва да звучи без заплаха за безбрални војни, за да може човеште идуе да живеат сполони, не-обиснокувало от ншот; за да има сигурен мир и добра воля межде ду всички хора — чедла на Единия Небесен Отец. Този копнеж се истрвва от душите и срдцата на милиона хора по целия свет, како ти обединява в общия стремеж към утврждавање върху земја-та па донесениа от Спасителта мир. Само така може да се омекли и рајдането на Господна Исуса Христа и впаата вера в Него, како ТОВА БЪВ ВИСИЕНА. ТАКА СЕ ОМЕСИЛА И АНГЕЛСКАТА ПЕСНИ: „СЛАВА ВЪВ ВИСИЕНА И НА ЗЕМЈАТА МИР, МЕЖ-ДУ ЧОВЕШИТЕ БЛАГОВОЛЕНЕ!“

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

Саша Цветан ФЛОРОВ

ДУХОВНИ ИЗВОРИ

СВ. АМВРОСИЈА МЕДИОЛАНСКИ

ХИМИ ЗА РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

Црковна служба празнична
и хими Христу отдаваме,
Когото — Слово Очесно
в Силе — роди родилката.

От неј жени едил век
избранна достояна си
във својто лод, святога,
да носит Рождба — Господа.

От древни времена пророците
пресрекава бида чудното:
зачеа плод Девицата
и Емануел ражда се.

Велико тајство обзана се
Мария — да види смртната,
че Бог от неј ражда се,
на нека твар Родилката.

С болаа си ти изнитуена,
предвојана във славага,
че твоја Христа родила си,
чрез којто всичко ражда се.

Пастирите вестта добува
извешит с химни Господа
и към Витлеем отпаат те
да поздрават Младенциа.

И валиште от Истопа
лод знава завелен в ншти си,
за все народи пример впрви,
одават Му дължнотио.

Да молим, лодте, Девага,
дедта Богородица,
да биде нш застапница
за мир и опрощение.

От дверите на изгнана,
дадето свет простора се,
да славеам с химни Господа —
Христа, роден от Девага!

Човешки род, давай се!
Кудените грък и римлини
египтяни, перси, трак и сави —
над всички Цар сами господствува.

Славете, люде, Господа
вечно нерад и радостен,
мъртен и жив, и вменен,
че нима зло след тоги ден.

Вовек преди заключени
Христу свата открива се.
Когато Тој пристави ти,
остана с нас заминаги.

Дете па воля Божја,
прекран дверя действени
едни Твое — Желш, Задон —
на Својта Црква основани.

О, нест и слава матеря,
дела горни на смртните
вовеки сълзи за вараши,
прелет, греха откупи си.

О, чудо! Плод зачинеа,
добл Младенца Девага
и след това раждение
онаши својта действени!

От все славне се радайте —
на този свит Владетелит
лош и како откуп дие
за Своето склучение!

Твореца свой вселената
не Го нубира пилата,
но ти, света, във своите
недра заключен нш Го.

Когато вли от времето
Сам Бог Отец роди Го Бог,
а сетне доно майчино,
роди Го пак във времето.

За всеки грях прощение,
на вси блага заръчине,

и свет към света на Отца,
над мрака чер възмездие.

Превод: Т. В.
(Мин., Патрология Латина, т. 17)
(Заг. Преводът е изработен в сътрудничеството на оригинала)

ХУДОЖЕСТВЕН ОТДЕЛ

БЪДНИ ВЕЧЕР

Миналото чезне във забрава,
но от детските години в мен,
непокинат още оттогава,
свегъл спомен грей незаличен.

Бъдни вечер в бащината къща!
Паза спомен съкъ за пая аз...
В края роден и сега ме връща —
времето над него няма власт.

Бъдни вечер! Кояко топло, мило!
Стага блести от чистота.
Свети в зъгла, гори кандило,
И сега аз сецам топлата.

Мама наредила е софрата.
Всички бързо ставаме на крак.
Кротко гледам от стената,
старата икона с послед благ.

Тати с топъл глас чете молитва.
Тихо, Всички кръстим се поред.
Свята радост всеки тук изпитва.
Имаше тогава хубав ред.

После с паленишка прекалява.
От тамиян ни лъхва аромат.
С топлата икона благославя,
рони се небесна благодат.

Баба чуи топла питка вита.
Колко сладко парата дими!
Сядаме, ядем до насита
востин ястия, фасул, сърми...

Свършваме вечерта със сладост.
На очите няма каква сил.
Чакаме с готовност друга радост,
често се закусваме навън.

В тази свята нощ се коледува,
и навън вали бял пухкав сняг.
От, гръм от пушка се дочува!
Тръвят коледари, Туй е знак...

Песни бодри чувам се далече,
равно се притягат и в нас.
Татко казва: „Наблюдяват вече,
у дома ще бъдат те след час!“

Час, не повече! Но как се чака?
Дълъг е като година той.
Често гледаме навън във мрака,
бели спят се снежинки рой.

В миг залязва слънцето на двора.
Сидно бият детските стъпки.
Певт сладко, гладко, без умора,
търпиме ний е грейнади лица.

Пухкав, мек пред тях снегът се рине,
ето, те са вече на самия праг.
Гръмва: „Ставай, ставай, старе станине!“
Целите поспичат са те със сноп.

Ставя се и пълна е коледарин,
все по-хубави един от друг.
Всички с гени са като овчари
и наметнали са ямурлук.

В бели ризи със шевити цели,
все напети, строфи са на ръст.
Със цървули и навуши бели
с черни въди, стегнати на въст.

А какви са весели, засмеени,
кривнали от астрагал каинак!
От момите китки подарени,
носят от чешмир и жълт варак.

Пуканки от пръскане бели
са навънвани с червен конен.
С тях калпаците са украсени
в двоен или троен бял венец.

Който добруджарски коледарин
не е видял, той не знай каква
верни и сговорни са другара,
строини, е голюо вингати глави.

А кога завети на два хора,
с принае за Рождественската вечер,
сват цяла къщата и двора
Помня тези песни аз до днес.

Най-напред за Боже Чедо певт,
славят светлото Му рождество.
Колко сладко думите се летят,
в чет на Колежното тържество!

Сладка азостя на бате Позан!
слушаме в всички въз записи.

На юзакя малък пожелават здраве.
Наредена съм до него аз.

Туй, което после тука става,
и стих не може да се отрази.
Не че е потънало в заблуда,
а не може с думи да се нарази.

С поглед асеса ме посочва тате.
Станешкът бързо дава тат.
С лакът леко ме побутва бате.
Гръмва песен за чер, хубав кон:

„Малка мома араия коия води;
да го пои на тих Дунав бил.
Кръшно ходи, араия коия води...“

В коледуването тук е моят дял.
После мама вит-кравай допаса
на месад във сини шарки, пов.
Татко гъм на станишка го поднася
той чете молитва с благослов:

„В този дом да са всички здрави, живи
и голяи да има берекет.
Да родят пшеница тучни иши,
агънци да бляят тук безчет.“

О, какви благословии цедра!
Коледарите в миг до един
със лица усмихнати и ведри,
отговарят хорowo: „Амин!“

Моите очн са все в края,
Колко хубаво е украсен!
С кръст в средата, с листи в края.

Никакво доводство има в мен.
Мама с пички, а пак аз с черепки
взера го красиме двете ний.
Ей, с какви съм нови дрешки!

Нека вятърът навън да веи.

Бъклищата шарена отпива
всеси с думи весели, добри,
Малка бах тогава и светлива,
но за здраве пих и аз дори.

Групата мек тръгва. Цам месец,
пак заживе в бодъ, строи хор:
„Господ Сам във къщата да влезе!“
Тръгне дворът, снежинят простор.

Чак тогава чувстваме умора,
Лягаме. Сънувам чудес съм!
Песен се разнася пак по двора,
песен — сладко, топъл снежен вълн!

Видям асно аз зълъчното медло.
То лети, лети! Сидая го със очн.
Води коледари, туй е редно.
Целите в снежинки са, в зъчи.

Междо тях съм аз с герданце бяло,
излязо от пуканки на връх,
Низам го. От бисер то е цяло.
Станишка бодро крачи пръв.

Той ги води. За ръка държи ме.
Ний-красив е. Кольо сладко леи!
В песента пак чувам своето име.
Китка? — Не! Звезда на него греи.

Цяла нощ пътувам с таз дружина,
Леко се върни по снежен път.
Стигаме найрвай във градина
със пети прерасени — райски кут!

Между розите в одежда чула
се усмихва Малкит Христо.
Сия ли? Видям асичко като будла —
във Витлеем наистина съм гост.

Благослава ме с ричицак нежка
и тогава Му поднасям в дар
моят герданце белоосежко,
с обич като на Небесен Цар.

Ангелчета певт и звездина
златна грей над бялата крилда.
С песни по велещата тревина,
аз ирвай с весели деца.

Миналото чезне във забрава,
но от детските години в мен,
свегъл, непокинат си остава
този спомен и до днес: незаличен.

Бъдни вечер в бащината къща!
Споменът зове ме с топъл глас.
В края роден и сега ме връща —
времето над него няма власт.

Спомен съкъ! Как сидно бий сърцето!
Ясно помня детския си сн.
И сега дождам да възлече
белоснежния и весел зън.